

GREETING

Γεια σας, είμαι ο Ορέστης Μελκονιάν και κάνω την πρακτική μου εδώ στο Δημόκριτο με γενικότερο αντικείμενο τις γλώσσες προγραμματισμού και ειδικά τη σχεδίαση μιας γλώσσας ειδικού-σκοπού, σε αντίθεση με τις γλώσσες γενικού σκοπού (C, java, php, ...), ενσωματωμένη στο ΡΟΣ, η οποία προσφέρει μια διαφορετική και αφηρημένη οπτική στην μοντελοποίηση των προβλημάτων που εμφανίζονται στη ρομποτική.

OVERVIEW

Θα σας κάνω μια μικρή εισαγωγή για να δείτε τα κύρια κίνητρα για τη δουλειά που θα κάνω. Μετά θα δούμε 2 παραδείγματα στα οποία θα φανούν κάποια από τα προβλήματα των τωρινών τεχνολογιών, τα οποία θα δούμε και αναλυτικά μαζί με τις λύσεις που θα προσφέρει η γλώσσα αυτή. Τέλος θα γίνει μια επισκόπηση σχετικής έρευνας που έχει γίνει σε διαφορετικούς τομείς.

INTRODUCTION

Η ρομποτική είναι ένα άκρως διεπιστημονικό πεδίο, οπότε τα συστήματα που υλοποιούνται είναι από τη φύση τους πολύπλοκα, μεγάλης κλίμακας και τίθεται κίνδυνος μη-συντηρησιμότητας, δυσνοητού κώδικα και ελλείψης καταλλήλων εργαλείων που αρμοζουν σε τέτοιου είδους project

FUTURE

Επίσης πρέπει να σκεφτούμε και την εκρηκτική ανάπτυξη που θα έχει ως πεδίο τα επόμενα χρόνια, στα οποία τα ρομποτικά συστήματα θα είναι πανταχού παρών και θα υπάρχουν απείρες δυνατότητες με την αξιοποίηση του Διαδικτύου. Θα είναι αναγκαία η γρήγορη σχεδίαση και υλοποίηση πολύπλοκων μοντελών με το ελάχιστο κόστος. Το ΡΟΣ έχει κάνει ένα πολύ καλό βήμα σε αυτή τη προσπάθεια, με το να προσφέρει αφαιρεση ως προς το hardware και μία open-source κοινότητα με πληθώρα από packages για συγκεκριμένες λειτουργίες, το οποίο ευνοεί την επαναχρησιμοποίηση και το modularity όλου του συστήματος.

MOTIVATION

Γιατί όμως να κατσω να φτιαξω μια καινούρια γλώσσα? Δεν αρκούν οι υπάρχουσες? Για να απαντηθεί αυτό πρέπει να ερωτηθούμε

- Έχουμε την καταλληλή αφαιρετικότητα έτσι ώστε να μπορούμε με σχετική ευκολία να υλοποιήσουμε την μοντελοποίηση ενός προβλήματος ρομποτικής που έχουμε στο μυαλό μας?

- Τα ρομποτικά συστήματα είναι πραγματικού χρόνου, οπότε έχουν εγγενή την έννοια του χρόνου. Μας προσφέρουν οι τωρινές γλώσσες έναν φυσικό τρόπο να εκφράσουμε τον χρόνο?

- Σε αυτά τα συστήματα η πληροφορία ρέει ανάμεσα στα υποσυστήματα που τα απαρτίζουν για ακαθορίστο χρόνο. Μας προσφέρεται ευκολία χειρισμού τέτοιων streams η πρέπει να καθομάστε να φτιαχνουμε ad-hoc λύσεις με buffers κλπ?

- Μήπως χάνουμε χρόνο σε επουσιώδη τεχνικά θέματα, τα οποία θα μπορούσε καλλίιστα να τα κάνει αυτομάτως ένας εξυπνος compiler?

- Επίσης, τα περισσότερα προβλήματα στο πεδίο αυτό δεν θα μπορούσαν να μοντελοποιηθούν κομψά και αποτελεσματικά από το υπολογιστικό μοντέλο

του dataflow programming (που βλέπει το σύστημα ως ένα κατευθυνόμενο γράφο με κομβούς να είναι υπολογισμοί πάνω σε δεδομένα και οι ακμές η πληροφορία που ρέει μεταξύ των κομβών)? Αν ναι, σίγουρα θα βοηθούσε μια dataflow γλώσσα.

EXAMPLE

Ας δούμε ένα παραδειγμα.

Εχουμε ένα drone που θελουμε να πεταξει αυτονομα απο την αρχη ενός χολ στο απεναντι τελος, εχοντας στη διαθεση του 4 sonar σενσορες (πανω,κατω,αριστερα,δεξια) που δινουν τιμες για την αποσταση απο τον αντιστοιχο τοιχο. Υποθετουμε οτι το drone ισορροπει παντα, δεν υπαρχει οπισθοδρομηση στο μονοπατι, και ειναι δυνατο να φτασει στο τελος με τις εντολες που διαθετουμε. Καθε χρονικη στιγμη του δινουμε εντολη για να κινηθει προσ μια απο αυτες τις κατευθυνσεις και εαν δεν δωσουμε καποια εντολη προχωρει λιγο ευθεια. Καποιες φορες οι σενσορες δυσλειτουργουν και επιστρεφουν ακυρες(αρνητικες) τιμες.

ROS CODE

Εδω βλεπουμε τον κωδικα σε roscpp. Εχουμε μια callback funtion για καθε αισθητηρα που αποθηκευουν την τιμη που μας δινει στην καταλληλη θεση ενός πινακα. Υποθετουμε παλι οτι υπαρχει συγχρονισμος των αισθητηρων και παντα θα ερθει η τελευταια τιμη απο το δεξι αισθητηρα. Ανιχνευουμε αρχικα το προβλημα του ελεγχου για εγκυρες τιμες στη αρχη καθε callback συναρτησης. Δεν θα ηταν πιο λογικο αυτο το φιλτραρισμα να γινεται καπου εξωτερικα? Επισης, σιγουρα το να ακυρωσουμε την τελευταια μας υποθεση θα δημιουργεισει πολλα προβληματα αφου θα χρειαστει να κραταμε και να διαχειριζομαστε buffers και γενικα να συγχρονισουμε το συστημα manually.

FLOW CODE

Ας δουμε τωρα τον κωδικα μιας πιο δηλωτικης, dataflowish γλωσσας. Η μοντελοποιηση ως διαγραμμα dataflow ειναι απλη και διαισθητικα - Ενωνουμε τα τεσσερα streams σε ενα, φιλτραρουμε τις αρνητικες τιμες, και περναμε το προκυπτον stream σε μια συναρτηση που αποφασιζει την επομενη κινηση του drone. Ο ολικος συγχρονισμος του συστηματος γινεται αυτοματα απο το υποκειμενο συστημα που υλοποιει τη συναρτηση zip και θα μπορει να παιρνει παραμετρους σχετικα με το πως θα το κανει αυτο (δλδ να περιμενει μια καινουρια τιμη απο καθε stream, να δινει τιμη για καθε καινουρια τιμη συνδυαζοντας τις προηγουμενες, κλπ).

Ενα αλλο κρυφο πλεονεκτημα αυτης της προσεγγισης ειναι η δυνατοτητα του compiler να κανει σημασιολογικα-ορθες ανακαταταξεις στις πραξεις πανω στα streams, για λογους αποδοσης. Οποτε το συστημα μπορει να περιλαμβανει εναν σοβαρο optimizer με καλες προοπτικες.

ANOTHER EXAMPLE

Στον dataflow κωδικα που μολις ειδαμε, δεν υπηρχε το abstraction που ισως θα περιμενατε αφου παλι με ορους node,publish,subscribe ειχαμε να κανουμε. Αυτο ειναι απαραιτητο απο πλευρας compatability με το τεραστιο οικοσυστημα του ΡΟΣ. Πρεπει σιγουρα να υπαρχει η δυνατοτητα εκφρασης των βασικων συνδετικων στοιχειων της αρχιτεκτονικης αυτης.

Ας δουμε το πραγματικα αφαιρετικο προσωπο της γλωσσας αυτης. Εδω βλεπουμε την υλοποιηση ενός PID controller που ειναι ενα αρκετα συνηθες feedback control loop. Σκοπος του ειναι να ελαχιστοποιησει ενα κοστος, που ειναι η διαφορα μιας τιμης ελεγχου απο μια επιθυμητη τιμη. Λειτουργει επαναληπτικα, με βηματικη μειωση του κοστους. Εξ ορισμου εχουμε το

dataflow διαγράμμα και είναι πανεύκολο να το γράψουμε σε μια καταλληλά-κατασκευασμένη γλώσσα. Παρατηρούμε ότι ο κωδικός είναι τελείως δηλωτικός και αφαιρετικός, αφού γράφουμε το TI θα γίνει παραμελώντας το ΠΩΣ θα γίνει. Επίσης, παραμελούμε τις τεχνικές ιδιοτροπίες του ΡΟΣ, δηλαδή εννοιες όπως nodes, publish/subscribe, το setup των rosmgs, κλπ...

PROBLEMS

Ας δούμε πιο γενικά τα προβλήματα που υπάρχουν

SCALABILITY

Στο θέμα της κλιμακωσης, είδαμε ότι για πολυπλοκά schemes που συνδυάζουν πολλά streams υπάρχει ανάγκη για "εσωτερικά υδραυλικά" μπλεγμένα με τον υπολογισμό που θα γίνει πάνω σε αυτά. Αυτό δεν κλιμακώνει και κάνει δύσκολο την συντήρηση των προγραμμάτων. Ένα σχεδιαστικό πρόβλημα είναι ότι δεν διαφοροποιούμε την πληροφορία που ρέει στο σύστημα με τους υπολογισμούς.

UNTYPED TOPICS

Ένα άλλο πρόβλημα είναι ότι τα topics δεν υποκείνται στον αυστηρό έλεγχο του συστήματος τύπων. Οποτε τα streams δεν είναι type-safe και δεν μπορούμε να δηλώσουμε περιορισμούς πάνω σε αυτά, με σκοπό να πιανούμε προβλήματα στη φάση της μεταγλωττίσης και όχι στο runtime. Πχ τρεχούμε ένα αλγόριθμο για visual detection πάνω σε ένα audio stream. Γιατί να μην μας πει κατευθείαν ο compiler ότι δεν είναι σημασιολογικά σωστό αυτό που παμε να κάνουμε?

TIME MODELLING

Η θεωρία ελέγχου μοντελοποιεί τη ρομποτική συμπεριφορά κυρίως με διαφορικές εξισώσεις στο πεδίο του χρόνου. Οι τωρινές γλώσσες δεν μας προσφέρουν έναν φυσικό τρόπο να το εκφράσουμε αυτό ευκολά, παρόλο που ο χρόνος είναι κάτι εμφύτο στην καθημερινή αντίληψη.

COMPILER RESTRICTION

Επίσης, είμαστε πολύ συγκεκριμένοι στην τοπολογία του runtime, λέγοντας που να τρέξει το κάθε rosnodε ενώ θα μπορούσε να αφήσουμε έναν optimizer να πάρει αυτές τις αποφάσεις, πχ για να έχουμε τον ελάχιστο χρόνο εκτέλεσης ή να έχουμε την λιγότερη καταναλωση μπαταρίας.

VERIFIABILITY

Στο μέλλον τα ρομποτικά συστήματα θα πρέπει να έχουν μεγαλύτερη ευθύνη, απολυτή αυτονομία και θα υπεισελθουν σε πολλούς τομείς της κοινωνίας. Οποτε θα πρέπει να έχουμε τυπικές μεθόδους αποδείξης ορθότητας των προγραμμάτων. Πχ babysitter χτυπάει το μωρό με το πιατό

Αυτό είναι πολύ δύσκολο, εως ακατορθωτο σε μια γλώσσα γεματή side-effects όπως η C, όμως έχουν γίνει αρκετά βήματα στον συναρτησιακό προγραμματισμό (που αρκετές αρχές αυτού υπάρχουν και στον dataflow προγραμματισμό).

SOLUTIONS

=====

Τώρα, πως θα αντιμετωπιστούν αυτά τα προβλήματα μέσω της σχεδίασης μια γλώσσας?

=====

A DSL DATAFLOW LANGUAGE

=====

Αρχικά, θα είναι μια dataflow συναρτησιακή γλώσσα. Ο χρήστης-coder θα δίνει στο σύστημα μια high-level περιγραφή του διαγράμματος και ο compiler θα κάνει όλα τα υπολοιπά, παραγωγώντας τελικά εγκυρό ros κώδικα(rosjava?roshask?roslisp?) που εκτελείται κανονικά στο ROS

=====

ROS DEFINES DATAFLOW

=====

Γιατί dataflow? Επειδή η αρχιτεκτονική του ROS ουσιαστικά ορίζει ένα διαγράμμα dataflow με κομβούς τα rosnodes και ακμές τα topics.

=====

OPERATORS

=====

Η γλώσσα θα μας προσφέρει χρησιμους τελεστες πάνω σε streams με τον συνδυασμό των οποίων θα μπορούμε να περιγράψουμε ένα αυθαίρετο διαγράμμα.

=====

TIME MODEL

=====

Η έννοια του χρόνου υπάρχει μέσα στη γλώσσα, από κατασκευής. έτσι μια διαφορική εξίσωση που περιγράφει κάποια ιδιότητα της συμπεριφοράς του robot μπορεί να μετατραπεί σε κώδικα με μηδαμινή προσπάθεια. Πχ η μετατοπίση ενός differential-drive robot

=====

DATA/CONTROL SEPARATION

=====

Υπάρχει διαχωρισμός των δεδομένων που ανταλλάσσονται από τους υπολογισμούς αυτούς καθ'αυτούς. Όπως είδαμε και στο 1ο παράδειγμα το φιλτραρίσμα ενός streams δεν έχει καμία δουλειά μέσα σε μια callback συναρτήση.

=====

TOPICS AS STREAMS

=====

Τα topics είναι first-class citizens, δηλαδή έχουν τύπους, περνιούνται από και σε συναρτήσεις, οπότε έχουμε ένα τρόπο αναλυτικής τους περιγραφής ως ξεχωριστές οντοτητές. Επίσης, δεν θα χρειάζεται να φτιάχνουμε manually τα msg...

=====

PURE FUNCTIONS TO THE RESCUE

=====

Όσον αφορά το θέμα του verifiability η γλώσσα θα ενθαρρύνει τη χρήση όσο το δυνατόν περισσότερων pure functions, έτσι ώστε να υπάρχει αυτό που λέμε referential transparency, δηλαδή μια διαδικασία που δεν έχει side-effects θα επιστρέφει πάντα την ίδια τιμή με ίδια είσοδο, σε οποιο context και αν εκτελεστεί. Αυτό μας επιτρέπει να έχουμε μεθόδους αυτοματης αποδειξης ορθότητας.

=====

DYNAMIC RECONFIGURATION

=====

Η high-level περιγραφή που δίνει ο χρήστης δεν ορίζει το που θα εκτελεστούν τα nodes, έτσι ώστε ο compiler να αναθέτει nodes δυναμικά για να μεγιστοποιήσει μια μετρική(καταναλώση ενέργειας, χρόνος εκτέλεσης,...)

=====

HARNESS THE CLOUD!

=====

Το γεγονός ότι το σύστημα έχει την δυνατότητα χειρισμού streams, σίγουρα θα προσφέρει σημαντική βοήθεια στην αξιοποίηση των web τεχνολογιών.

=====

RELATED WORK

=====

Υπάρχει πολύ υλικό έρευνας σχετικής με τα προβλήματα που θίξαμε ως τώρα

=====

FRP

=====

Γενικότερα, τα ρομποτικά συστήματα είναι τέλειο παράδειγμα reactive συστημάτων. Έχει αναπτυχθεί μια αρκετά θεμελιωμένη θεωρία για αυτά τα συστήματα, που αντλεί ιδέες κυρίως από τον συναρτησιακό προγραμματισμό.

Επίσης, επικεντρώνεται σε υβριδικά συστήματα, δηλαδή συστήματα που περιέχουν διακριτά αλλά και συνεχή δεδομένα. Μοντελοποιεί κομψά τον χρόνο, και βάζει σε προτεραιότητα το event και error handling. Έχει εφαρμογές στην ανάπτυξη γραφικών περιβαλλόντων, στην ρομποτική και στη μουσική.

=====

ROBOTICS

=====

Συγκεκριμένα τώρα στο πεδίο της ρομποτικής

=====

ROSHASK

=====

Έχουμε το roshask που είναι το πρώτο βήμα για την αξιοποίηση των streams στο ROS. Είναι ένα client-library που προσφέρει το απαραίτητο API που χρειάζεται το ROS.

=====

FROB

=====

Μια ομάδα από το yale έχει αναπτύξει μια DSL για ρομποτική που ακολουθεί τις αρχές του FRP, η οποία έχει περάσει από πολλές διορθώσεις και έχει θίξει τα σημαντικότερα θέματα που προκύπτουν.

=====

BIG DATA

=====

Ιδέες από τη θεωρία του dataflow programming έχουν πάρει επίσης οι ερευνητές στο πεδίο του big data

=====

AKKA

=====

Το akka είναι ένα framework για ανάπτυξη εφαρμογών μεγάλης κλίμακας μέσω ανταλλαγής μηνυμάτων. Υλοποιεί το actor model όπως το ROS. Οι developers με τον καιρό μπουχτίσαν με την manual διαχείριση των streams οπότε οδηγήθηκαν, όπως και γω, στην υλοποίηση ενός API για streams. Και αυτή η τεχνολογία είναι βαθιά επηρεασμένη από FRP.

=====
NAIAD
=====

Ένα πολύ πρόσφατο σύστημα που ενοποιεί σχεδόν όλες τις σχετικές ιδέες περί dataflow, frp, etc είναι το NAIAD που αντιμετωπίζει επιτυχώς πολλά performance issues που είχαν μέχρι τότε τέτοιου είδους συστήματα

=====
ZIRIA
=====

Ακόμα και σε μια τελειώς διαφορετική επιστημονική περιοχή, αυτή των ασυρματών τηλεπικοινωνιών, φαίνεται να παρουσιάζονται πολύ παρόμοια προβλήματα.

Η ZIRIA είναι μια DSL για προγραμματισμό συστημάτων ασυρματών τηλεπικοινωνιών που επίσης έχει εμπνευστεί από το συναρτησιακό κόσμο και το FRP μοντέλο και προσφέρει ένα πιο αφαιρετικό τρόπο περιγραφής τέτοιων συστημάτων. Ολοκληρώθηκε επιτυχώς, έχοντας ως αποτέλεσμα πολύ πιο ωραίο, συντομο κώδικα για την υλοποίηση πψ ενός wifi receiver (23k -> 3k), κρατώντας βεβαία σχεδόν τις ίδιες επιδόσεις με τους low-level ανταγωνιστές του.

Στόχος της δουλειάς μου είναι αυτό να επαναληφθεί στην περιοχή της ρομποτικής.

=====
CONCLUSION
=====

Κλείνοντας, θα ήθελα να επισημάνω ότι σίγουρα θα υπάρξει ένα learning curve ειδικά για coders που δεν έχουν εξοικιωθεί με το συναρτησιακό προγραμματισμό, όμως θα υπάρξει ανταμοιβή σε σχέση με την παραγωγικότητα τους και την καθαρότητα και τη συντηρησιμότητα του κώδικα που παράγουν που έχει ως αποτέλεσμα πιο γρήγορη ανάπτυξη της ερευνητικής διαδικασίας.

Επίσης, όπως σε κάθε προσπάθεια σχεδίασης μιας γλώσσας ειδικού σκοπού, κύριος παράγοντας είναι το feedback από ειδικούς στο εκαστοτε πεδίο, αφού για αυτούς φτιαχνεται η γλώσσα στην τελική. Άρα, η ανταποκριση που θα έχω από σας θα παίξει μεγάλο ρολο στο έργο μου.

Τέλος, συνειδητοποιούμε ένα γενικότερο μοτίβο στο κόσμο της πληροφορικής, που υπάρχει πολύ πρην την ρομποτική. Όσο πιο πολυπλοκά γίνονται τα συστήματα, τόσο πιο υψηλό πρέπει να είναι το επίπεδο αφαιρεσης των εργαλείων που χρησιμοποιούμε.

Γιατι αλλιωςτε δεν προγραμματιζουμε πια σε γλωσσα μηχανης?

=====
THE END
=====